

V Praze na Vítkově byly 8. května 2010 uloženy ostatky neznámého vojína.

Praha – Ruzyně, 23. 10. 2009

Ve večerních hodinách přistál na starém ruzyňském letišti letoun AČR s ostatky neznámého vojína padlého v bitvě u Zborova. Rakev zahalenou do české vlajky přišli přivítat čelní představitelé vlády a AČR. Ostatky neznámého vojína, jednoho z českých legionářů, který padl 2. července 1917 v bitvě u ukrajinského Zborova, byly vyzdviženy na hřbitově v ukrajinské Kalinivce. Jak uvedl ministr obrany Martin Barták, patří bitva u Zborova nepochybně mezi zásadní události, jež vedly ke vzniku samostatného československého státu. Druhého července 1917 ji vítězně vybojovala československá střelecká brigáda proti plukům rakousko-uherské armády. Hrdinný boj brigády položil jeden za základních kamenů československé státnosti, jeho veliký mezinárodní ohlas umožnil představitelům odboje vytvořit jádro národní armády i na západní frontě, a ve svém důsledku otevřel cestu k 28. říjnu 1918.

Z historie

Ostatky neznámého vojína padlého v bitvě u Zborova byly v Praze uloženy již v roce 1922, poté co byly 22. června téhož roku exhumovány z hromadného hrobu u ukrajinské obce Cecová. V Praze byly vystaveny v panteonu Národního muzea a v předvečer výročí bitvy uloženy v kapli Staroměstské radnice. Roku 1928 se oslava Zborova stala svátkem čs. armády a po 28. říjnu druhým nejvýznamnějším státním svátkem. Po nacistické okupaci gestapo Hrob neznámého vojína zlikvidovalo a ostatky zmizely neznámo kam. Snaha o vyzvednutí a přivezení ostatků jiného padlého bojovníka od Zborova po 2. světové válce vzbudila nevoli orgánů Sovětského svazu. Alternativní východisko z roku 1949 spočívalo v rozhodnutí vyzvednout ostatky neznámého vojína v oblasti, v níž si 1. čs. armádní sbor v SSSR probojoval na podzim 1944 cestu do vlasti. Ostatky příslušníka čs. armády v zahraničí, padlého v průběhu Karpatsko-dukelské operace, byly uloženy v novém Hrobě neznámého bojovníka ve vojenském kolumbáriu pod pomníkem Jana Žižky z Trocnova. Hrob neznámého bojovníka se stal součástí Národního památníku na vrchu Vítkově. Komunistická totalita tímto způsobem hrubě zneužila oběť jednoho účastníků protinacistického odboje k úmyslnému potlačení památky československého národního odboje z let 1. světové války.

Praha – Vítkov, 8. 5. 2010

V rámci pietního ceremoniálu byly na pražském Vítkově slavnostně uloženy ostatky neznámého vojína z bitvy u Zborova. Vzpomínkového aktu se zúčastnili nejvyšší představitelé státu včetně prezidenta republiky Václava Klause. Na Vítkov se také sjelo asi 250 veteránů z druhé světové války, kteří dnes žijí v Česku, Rusku, Velké Británii nebo Izraeli. Pietnímu aktu přihlížely desítky občanů, návštěvníků, ale také skautů, kteří přišli ve sváteční den navštívit Národní památník.

Pietní ceremoniál začal na Vítkově příchodem prezidenta v doprovodu ministra obrany Martina Bartáka. Následovala státní hymna a hlášení velitele nastoupených jednotek prezidentu Václavu Klausovi. Poprvé od konce druhé světové války byly na zvláštní rozkaz prezidenta republiky v rámci ceremoniálu vyneseny všechny historické prapory a současné bojové prapory jednotek ozbrojených sil. Bylo to nádherné dívat se na bojové zástavy, které nesli do válečných bojů 1. a 2. světové války legionáři a naši váleční veteráni. Motta, vyšitá na praporech, jsou připomínkou jejich vůle dobýt svobodu pro svůj národ. Bez nároků na odměnu, pocty, se vzdálenou vidinou možného návratu do svobodné vlasti. Kdo by v té chvíli necítil hrdost na svou vlast, na lidi, kteří tu žili a za ni bojovali!

Ministr obrany Martin Barták při této příležitosti řekl: „Dnes se zcela naplní dávná idea z dob Masarykova Československa. Tvůrci tehdejší demokracie usilovali o nanejvýš důstojné uložení ostatků neznámého vojína v monumentu určeném k uchování odkazu boje za národní a státní samostatnost.“ Ve svém projevu také připomněl osud ostatků neznámého vojína, jednoho z českých legionářů, který padl 2. července 1917 v bitvě u ukrajinského Zborova. Nyní jsou tedy v Národním památníku v Praze na Vítkově pietně uloženy nejen ostatky bojovníka z dukelského bojiště, ale též ostatky padlého čs. dobrovolníka z bitvy u Zborova. Tak se dovršuje morální rehabilitace ideové kontinuity boje za samostatnost a svobodu českého národa.

Od deseti hodin pokračoval pietní ceremoniál na Vítkově slavnostním shromážděním uvnitř památníku. „Naši úctu a vzpomínku si zaslouží všichni vojáci spojeneckých armád, ti z východu i ti ze západu, protože to byli oni, kdo zásadním způsobem přispěli k našemu osvobození od nacistické okupace,“ řekl v projevu prezident a zdůraznil, že dnešní den a oslavy bychom neměli považovat jen za každoroční rituál, ale především za příležitost, kdy se můžeme pokusit z tragické zkušenosti z událostí šedesát pět let starých odnést si něco pro náš dnešek a pro naši budoucnost.

Jindra Svitáková

Když jsem na to upozornila pár svých známých, teprve po chvíli jim došlo, že se nejedná o další v řadě pietních aktů, jichž v květnových dnech, kdy oslavujeme konec 2. světové války a vítězství Evropy nad nacismem, je požehnaně. Byl to výjimečný den, ačkoli česká média, zvláště tištěná, nevěnovala tomuto aktu žádnou pozornost – ostatně, na to jsme již zvyklí, že skandály, i když uměle vyvolané, jsou pro noviny zajímavější. Pro mne to byl den, který se nebude opakovat. Proto dnešní Patriot patří neznámému, který

padl v bojích za svobodu tehdy ještě neexistujícího státu.